

UNDERSÖKNING AV RISK FÖR BMP

Upphävande för detaljplan P14/1 samt del av P1976-95 Robertsfors kommun, Västerbottens län

Enligt 6 kap. miljöbalken om miljöbedömningar ska en myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program göra en strategisk miljöbedömning av planen, programmet eller ändringen, om dess genomförande kan antas medföra BMP (betydande miljöpåverkan). Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planeringen så att en hållbar utveckling främjas.

Innan myndigheten eller kommunen tar ställning till om BMP kan antas uppstå ska undersökning göras som identifierar de omständigheter som talar för eller emot att BMP kan uppstå (enligt de kriterier som anges i *Miljöbedömningsförfordning*, SFS 2017:966). När undersökningen är genomförd ska kommunen eller myndigheten ta ett särskilt beslut som redovisar identifierade omständigheter. Beslutet ska tillgängliggöras för allmänheten, men kan inte överklagas särskilt. Samråd ska även ske med de länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter som berörs av planen, programmet eller ändringen.

Om BMP kan antas uppstå ska de omständigheter som talar för detta utredas i en MKB (miljökonsekvensbeskrivning). Det som framkommer i MKB ska integreras i planarbetet och handlingen ska samrådats i samband med planprocessen.

**Planens
namn/beteckning**

Upphävandet för detaljplan P14/1 samt del av P1976-95.

**Planens syfte och
huvuddrag**

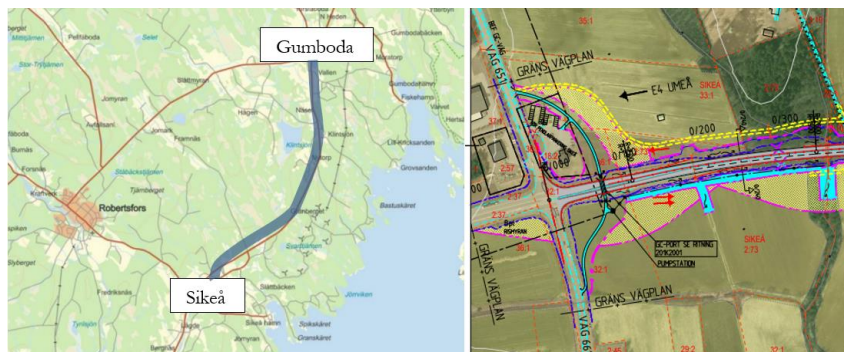
Syftet med att upphäva de aktuella detaljplanerna P14/1 (*Detaljplan för Pendlarparkering Sikeå, detaljplan för del av fastigheten 18:2 m.fl., 2013*) och del av P1976-95 (*Detaljplan för Byggnadsplan för Sikeå industriområde*) är att möjliggöra fastställandet av vägplan mellan sträckningen Sikeå-Gumboda längst väg E4.

Trafikverket har jobbat kontinuerligt med ombyggnad av E4:an med syftet att öka trafiksäkerheten. Detta sker i etapper, aktuellt upphävande avser den sista etappen för sträckan Gumboda-Sikeå. I Sikeå ska framkomligheten förbättras med en ökad trafiksäkerhet. Nytt vägområde berör två detaljplaner.

Liten avvikelse från en detaljplan kan medges om avvikelserna är förenliga med detaljplanernas syfte och åtgärden är av en begränsad omfattning samt nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Efter det att genomförandetiden för en detaljplan gått ut får avvikelser även göras om åtgärden tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse. En mindre avvikelse får inte ges om åtgärden

kan tas medföra betydande miljöpåverkan. Liten avvikelse är inte möjlig för aktuella planer. Berörda delar upphävs därmed.

Området omfattar fastigheterna Sikeå 37:1, 3:5, 18:2, 37:3, 37:2, 35:1, 33:1, 36:1 och 2:37. Fastigheterna ägs privat eller av kommunen.

Översiktskarta, aktuell vägsträckning markerad ungefärligt med blått (Källa: Metria 2021-05-06) / Illustrationskarta för åtgärder i Sikeå (Källa: Trafikverket)

Upphävande karta, visar vilka områden vägplanen berör.

Sammanfattande bedömning	För att utreda om BMP kan antas har en genomgång av påverkansfaktorer genomförts (vilket redovisas i detta dokument). Upphävande av detaljplanerna bedöms sammanfattningsvis inte vara av den art och storleksordning som bedöms leda till BMP. En MKB (miljökonsekvensbeskrivning) för upphävandet av detaljplanerna, där konsekvenser identifieras, beskrivs och bedöms behöver därmed inte tas fram för upphävandet. De aspekter som kan leda till inverkan ska dock särskilt behandlas i planbeskrivningen.
Planförfarande	Upphävandet av detaljplanerna tas fram med förenklat förfarande och samråds därmed med en begränsad samrådskrets. Planförfarandet har valts då planen bedöms ha en begränsad allmän påverkan och är förenlig med Robertsfors kommuns översiktsplan.
Upprättad av	Amelia Hedström, Tyréns AB.
Upprättad, datum	2021-05-19

Särskilda bestämmelser

1. En särskild MKB för detaljplaner med standardförfarande behöver inte upprättas enligt 4 kap. 35§ plan- och bygglagen om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och MKB:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.

	Ja	Nej
Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § miljöbalken (A eller B-verksamhet), och är MKB:n i detta ärende aktuell och tillräcklig*?		X
Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är MKB:n i detta ärende aktuell och tillräcklig* för detaljplanen?	X	

**Kommentar:* Observera att det ska finnas en aktuell och tillräcklig MKB för verksamheten eller åtgärden. Tillräcklig bör bland annat innebära att MKB:n i det andra ärendet behandlar samma område som upphävandet av detaljplanerna avser att omfatta.

2. Undantag från miljöbedömning enligt 6 kap 3§ miljöbalken: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.

	Ja	Nej
Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		X
Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		X

Kommentar: I förarbeten till lagstiftningen för miljöbedömning (prop. 2016/17:200 s.187) står det att undantaget inte är tillämpligt för en detaljplan som innebär att viss del av planområdet får tas i anspråk för totalförsvaret. Skälet till detta är att planen inte har som enda syfte att tjäna totalförsvaret.

Kravfaktorer

Ja på någon av punkterna innebär att detaljplanen kan leda till betydande miljöpåverkan - strategisk miljöbedömning ska därmed tas fram.

	Ja	Nej
Innefattar genomförandet av planen, programmet eller ändringen en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a§ miljöbalken (Natura 2000)?		X
Innebär detaljplanen förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § <i>Miljöbedömningsförordning</i> (SFS 2017:966).		X

Bedömning

För att utreda om planförslaget påverkan kan antas bli betydande har en bedömning skett med hjälp av en checklista.

Risk för negativ inverkan leder till att faktorn ska behandlas i planbeskrivningen.

Risk för betydande negativ inverkan leder till att faktorn dessutom ska behandlas i MKB.

	Ingen eller mkt liten risk för negativ inverkan	Risk för negativ inverkan	Risk för betydande negativ påverkan	
Berörs/påverkas skyddade områden:				Kommentarer
Riksintressen 3 och 4 kap mb	X			Aktuellt område ingår i riksintresseområde för: -Riksintresse för kommunikationer - <i>för väg E4</i> enligt miljöbalken 3 kap 8 § MB. Upphävandet av detaljplanerna skapar förutsättningar för vägplan, vilket bedöms bidra positivt till riksintresset.

Natura 2000 område	X			Nej
Nationalpark 7 kap mb	X			Nej
Naturreservat 7 kap mb	X			Nej
Kulturresevat 7 kap mb	X			Nej
Naturminne 7 kap mb	X			Nej
Biotopskyddsområde 7 kap mb	X			Nej
Generellt biotopskydd 7 kap mb	X			Nej
Djur- och växtskyddsområde 7 kap mb	X			Nej
Strandskydd 7 kap mb	X			Nej
Miljöskyddsområde 7 kap mb	X			Nej
Vattenskyddsområde 7 kap mb	X			Nej
Interimistiska förbud 7 kap mb	X			Inga kända
Områdesskydd enligt internationella konventioner (ramsarområden, BSPA- områden, MPA-områden)	X			Nej
Landskapsbildskyddsområde	X			Nej
Naturvårdsavtal	X			Nej
Världsarv	X			Nej
Biosfärsområden	X			Nej
Skyddsvärda objekt eller områden i övrigt	X			Berörs ej
Berörs/påverkas artskyddade och/eller rödlistade arter?	X			Under perioden 2000– 2021 har ett antal fågelarter observerats i området, några av dessa ligger på rödlistekategorin för starkt hotad art. Upphävandet bedöms inte påverka fåglarna. De förändringar som vägplanen innebär hanteras inom processen för denna.
Berörs/påverkas kulturmiljö?	X			Inga (kända) fornlämningar, områden

				eller objekt berör i övrigt området.
Berörs/påverkas naturmiljö och/eller biologisk mångfald?	X			Nej
Berörs/påverkas möjligheten till rekreation- och friluftsliv?	X			Nej
Berörs/påverkas tysta/ostörda miljöer?	X			Nej
Finns skred-/erosionsrisk och översvänningsrisk (beroende av klimatförändringar)?	X			Nej
Berörs/påverkas materiella tillgångar?	X			Nej
Innebär planförslaget energikrävande verksamhet?	X			Nej
Innebär planförslaget alstrande av större volymer av avfall?	X			Nej
Påverkas lokalklimatet?	X			Nej
Finns närliggande miljöfarliga verksamheter som medför risk för miljö och hälsa?	X			Nej
Innebär planen möjlighet till miljöfarlig verksamhet som medför risk för miljö och hälsa?	X			Nej
Påverkas omgivningen av störningar från planområdet?				
buller	X			Omgivningen bedöms inte påverkas av upphävandet av detaljplanerna.
ljus	X			Nej
lukt	X			Nej
damning	X			Nej.
elektromagnetiska fält	X			Nej
vibrationer	X			Nej.

Påverkas planområdet av störningar från omgivningen?				
buller	X			Upphävandet av detaljplanerna bedöms inte leda till ökade bullernivåer.
ljus	X			Nej
lukt	X			Nej
damning	X			Nej
elektromagnetiska fält	X			Nej
vibrationer	X			Nej
Påverkas stads- och stads-/landskapsbilden?	X			Området ligger i anslutning till väg E4 som nu ska utvecklas, detta bedöms inte påverka landskapsbilden.
Påverkas sociala värden så som parker, grönområden, lekplatser, friyta, tysta områden etc	X			Sociala värden kan leda till det positiva då upphävandet av detaljplanerna ger vägplanen möjlighet att uppnå sitt syfte.
Påverkas planområdet av barriärer från omgivningen?	X			E4:an är idag en barriär för vilt. Men även en barriär för livsmiljön. Upphävandet av detaljplanerna bedöms inte påverka barriäreffekten.
Påverkas omgivningen av barriärer från planområdet?	X			Nej
Berörs/påverkas planområdet av förorenade mark- och vattenområden?	X			På pendlarparkeringen i norr (inom området) och industriområdet i sydväst (utom området) finns potentiellt förorenad mark. Eventuella byggnationer /anläggningsarbeten inom pendlarparkeringen som

				kräver sanering hanteras inom vägplanen.
Påverkas omgivningen av risk för föroreningar i mark- och vattenområden från planförslaget?	X			Nej
Finns risk för höga radonhalter i planområdet?	X			Inga kända underökningar finns.
Påverkas planområdet av luftföroreningar från omgivningen?	X			Nej
Påverkas omgivningen av risk för luftföroreningar från planområdet?	X			Nej
Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten inom planområdet?	X			Upphävandet av detaljplanerna kommer leda till att den nya vägplanen kan uppnå sitt syfte med att förbättra framkomligheten och öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter.
Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten utom planområdet?	X			Upphävandet av detaljplanen kommer leda till att vägplanen kan uppnå sitt syfte för att öka trafiksäkerhet för alla som rör sig till och från området.
Är planen förenlig med nationella, regionala och lokala miljömål?	X			Se redovisning i kapitel <i>Miljömål och miljö kvalitetsnormer</i>
Påverkas miljö kvalitetsnormer?	X			Nej, se även redovisning i kapitel <i>Miljömål och miljö kvalitetsnormer.</i>
Påverkas hälso- och folkhälsomål?	X			Nej.
Sociala konsekvenser/barnperspektivet	X			Nej.

Förenlighet med gällande kommunala planer	X			<p>Ja, i Robertsfors kommuns översiktsplan står att stor vikt ska läggas på planeringen av infarter från E4:an där miljöerna vid vägen ska vara säkra, välkomnande och attraktiva.</p> <p>Upphävandet av detaljplanerna möjliggör att vägplanen kan uppnå sitt syfte, vilket ligger i enlighet med kommunens ställningstagande.</p>
---	---	--	--	---

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 för att komma till rätta med miljö påverkan från diffusa utsläppskällor från till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord.

MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljö kvalitetsmålen. Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (*SFS 2010:477*), olika parametrar i vattenförekomster (*SFS 2004:660*), olika parametrar i havsmiljön (*SFS 2010:1341*) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (*SFS 2001:554*) samt för omgivningsbuller (*SFS 2004:675*).

MKN FÖR UTMHUSLUFT

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

Trafikmängden bedöms inte förändras i samband med upphävandet.

MKN FÖR VATTENFÖREKOMSTER

Vattenmyndigheterna (5 stycken) har det övergripande ansvaret att se till att EU:s ramdirektiv för vatten (vattendirektivet) genomförs i Sverige. Grundvatten, sjöar, vattendrag och kustvatten har delats in i vattenförekomster för vilka bedömning har skett vilken ekologisk, kemisk eller kvantitativ status som vattnet har och vilka krav som ställs för att kunna upprätthålla och förbättra denna status.

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattendistriktet beslutade i december 2016 om (nya) MKN, åtgärdsprogram och förvaltningsplan för åren 2016-2021. Beslutande MKN innebär kortfattat att alla ytvattenförekomster ska uppnå eller behålla hög eller god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus samt att alla grundvattenförekomster ska uppnå eller behålla god kvantitativ status och god kemisk grundvattenstatus (om inte undantag har meddelats). Yt- och grundvattenstatusen får generellt inte försämrats.

Inget av distriktets vatten uppnår god kemisk status till följd av storskalig och långväga spridning av kvicksilver och polybromerade difenyletrar (PBDE, används bland annat som flamskyddsmedel), vilka sprids till miljön via läckage från varor, avfallsupplag med mera. Bortsett från dessa är det ett femtiotal vattendrag, sjöar och kustvatten som inte uppnår god kemisk status på grund av påverkan från olika tungmetaller och tributyltenn (TBT).

Vattenkvaliteten är överlag god inom distriktet, men vissa utmaningar finns att särskilt ta hänsyn till i samband med samhällsutvecklingen:

- Fysiska förändringar, exempelvis utvinning av energi, vägar, ökad produktionen inom jord- och skogsbruk som påverkar vattnen negativt. Fysisk påverkan är den vanligaste orsaken till att god ekologisk status inte nås i distriktet.
- Läckage av metaller och sura ämnen från sulfidjordar i kustområden, beroende av bland annat bearbetning och dikning.

- Storskalig påverkan från areella näringar, exempelvis genom gödsling, utdikning, ökad instrålning vid avverkning samt effekter från körskador i marken.
- Läckage av metaller från avslutad och pågående gruvverksamhet.
- Vattentäkter som saknar vattenskyddsområde eller där föreskrifter och skyddsområdets avgränsningar behöver revideras. I Bottenvikens vattendistrikt är det bara drygt 10 % av de allmänna vattentäkterna som har fullgott skydd.

Nuvarande status och MKN för berörda vattenförekomster (www.viss.lansstyrelsen.se, 2018-02-01):

Vattenförekomst	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Ytvattenförekomst: Rismyrbäcken	SE71280 2-175016	Måttlig	Uppnår ej god	God ekologisk status 2027	God kemisk ytvattenstatus med undantag av kvicksilver/kviksilverföreningar och bromerad difenyleter.	Miljögifter, flödesförändringar, morfologiska förändringar och kontinuitet

Upphävandet av detaljplanerna påverka inte huruvida normerna för god ekologisk eller god kemisk status kan uppnås/upprätthållas.

MKN FÖR HAVSMILJÖN

Inget vatten som påverkar kustvatten/MKN berörs av aktuell utveckling.

MKN FÖR FISK- OCH MUSSELVATTEN

Ingen vattenförekomst som är utpekad som fisk- eller musselvatten enligt Naturvårdsverkets förteckning (*NFS 2002:6*) finns eller berörs av aktuell utveckling.

MKN FÖR OMGIVNINGSBULLER

Enligt *Förordning om omgivningsbuller* (2004:675) ska omgivningsbuller kartläggas och åtgärdsprogram upprättas för vägar och järnvägar inom kommuner med fler än 100.000 invånare eller från vägar med en trafiktäthet på mer än tre miljoner fordon per år. Därtill ska strategiska bullerkartor tas fram som visar bullersituationen under det närmast föregående kalenderåret. Även de kommuner som inte berörs av bullerförordningen bör redovisa i översiktsplanen var infrastrukturen innebär problem med buller. På detta sätt ges tidiga signaler kring var det krävs varsamhet eller särskilda åtgärder i detaljplaneringen. Med förordningen infördes även en miljö kvalitetsnorm för buller. Målet är att sträva efter att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa.

I *Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader* (SFS 2015:2016), vilken tar stöd i 9 kapitlet miljöbalken (skydd mot olägenheter för människors hälsa) redovisas riktvärden för buller utomhus för vägar vid bostadsbyggnader som ska tillämpas vid detaljplaneläggning, bygglov och förhandsbesked. Utmed det statliga väg- och järnvägsnätet tillämpas riktlinje *Buller och vibrationer från trafik på väg och järnväg* (TDOK 2014:1021). Den innehåller riktvärden för buller och vibrationer och bygger på de riktvärden för buller som riksdagen beslutat om för bostäder vid nybyggd eller väsentligt ombyggd infrastruktur. Ljudnivåer inomhus preciseras i sjunde avsnittet i Boverkets byggregler, BBR. För nybyggnation eller ändring av byggnad ska ljudnivån inomhus klara kraven i BBR oavsett var byggnaden är placerad och oavsett ljudnivån utomhus. Utöver reglerade riktvärden finns flertalet vägledningar avseende buller, exempelvis industri- och annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglovsprövning av bostäder (Boverkets rapport 2015:21).

Upphävandet bedöms inte påverka bullersituationen i området. De förändringar som sker i samband med vägplanen hanteras inom dess process.